

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 80 K, félévre 40 K,
negyedévre 20 K, egy óra 8 K. Egyes szám ára 1 K.

Ideigl. felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.“

Szemle.

Megkezdődött az előnyomulás. A zsidóság már városunkban is kezd visszatérni a régi hangadó pozíciójába. Előőrük már megszólalt a mult városi közgyűlésen. Egy kevésbé exponált, közismert tagjukat küldték előre kikémlelni a hangulatot. Meg lehetnek vele elégedve. Az eredmény várakozáson felüli: A városatyák (keresztények) szent megühdetődéssel hallgatták. Régi, megcsontosodott városatyák, akik felett a viharok nyomtalanul tomboltak keresztül. A puskaporstogot nem érezték. A forradalmi öröleteket kuckóba húzóda nézték végig. Nem csoda, ha könnyen felejenek és el-türték, hogy a zsidóság ismét szóhoz jusson városunk székházának termében. Ma még csak egy jelentkezett közülök. A bátrabb. Utánna majd jön a többi. Kettő-három. tíz-husz, harminc és egy napon a keresztény városatyák ismét — mint volt a multban — statisza szerepet töltenek be és a porondon újból megjelent zsidóság sáska tömege dirigálja városunk ügyeit. Ma még a mi nemtörődöm keresztény városatyánk csak hallgatták a beszédet, holnap-holnapután már tapsolnak is nekik. Uraim! Városatyák! A hazában nem is olyan régen borzalmas dolgok, tragédiák játszódtak le, amelyben a nemzet majd hogy végkép el nem pusztult. Ezeknek a borzalmasságoknak bünözői a zsidóság köréből kerültek ki legnagyobb részt. Ha önök oly hamar felejenek és türik a zsidók felszínre eve-zését,

hagyják el helyüket. Keresztény, meg pedig intranzigens keresztény szellemet köve-telünk a városházán is, amely nem alkuszik a nemzet gyilkosaival, amely nem felejt egy zsidó bókért mindent!

Nincs szén. Sajnos, annyira tapasztaljuk, hogy majd megvakulunk bele. Drága nagy pénzen berendezett, mondhatni csinnal kiállított villanytelepünk is van. De van ám! Már hoggye volna! Csak szén nincs. De lehetett volna! Lehetett volna egy kis szorgalmasabb utánjárásal és akkor nem kellene egy pár méterháza „ajándék” szén fejében — amelyet természetesen meg is kellett fizetnünk — a zsidók darálóját hajtatnunk villannyal. Nem resteltek azok, akik elmulasztották annak idejében gondoskodni a villanytelep szénszükségletéről és

most kiszolgáltatták villanytelepünket a zsidók kénye-kedvének. Mert hát nekik van szénük is. Most azzal hivalkodnak, hogy nélkülük még világítani sem tudnának! Igazuk is van. De kinek köszönhetjük és kinek köszönhetik ők is, hogy igazuk van? Mi tudjuk, hisszük, hogy ők is tudják. Rajta leszünk, hogy annak idejében figyelmeztessük kötelességeikre azokat, akiknek hanyagságából a zsidóknak igazuk lett. A

darálójuk is kitünően működik és a városnak k. kötelessége hálaival lenni érte. Keve-sebb zsúrozás a zsidóknál és több kötelességtudás. Akkor bizonyára lesz szén és nem leszünk kénytelenek a zsidók darálóját hajtatni villannyal heteken, sőt talán hónapokon keresztül, mások hanyagsága miatt. Akkor majd jut villany nemcsak a zsidók darálójának, hanem a gazdák istállójába is — legalább etetés idejére!

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Az 50 filléres pénzjegyek kibocsajtása.

Budapest, dec. 16.

A M. T. I. jelenti: A postatakarék-pénztár megkezdte az 50 filléres pénzkek kiadását, amelyet 10 korona összeg erejéig mindenki, mint törvényes eszközt, köteles elfogadni.

Az új ipartörvény.

Budapest, dec. 16.

A Szózat értesülése szerint az új ipartörvényt elküldték az iparrestületeknek. A törvénnyel a szegedi iparrestület foglalkozott. A törvényből hiányzik a békéltető eljárásokra, a sztrájkjogra és az agkori biztosításra és munkaközvetítésre vonatkozó törvencikk. Ezen hiányzó részeket vagy az ipartörvény keretén belül, vagy pedig egy új törvénnyel kell szabályozni.

Kereskedelem a blokád alatti államokkal.

London, dec. 16.

Egyik angol, alsóházi képviselőnek a lapokban megjelent nyilatkozatából kiténik, hogy az angol kormány magánvizsgálat folytán megállapította, hogy a blokád alatti államokkal a kereskedelem újrafelvétele csak direkt árucserével lehetséges. Az osztrákokkal való kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások szépen haladnak előre és csütörtökön fogják a szerződést másodsor felolvasni.

Az osztrák pénzügyi tárgyalások.

Bécs, dec. 16.

A M. T. I. jelenti: Dr. Spitzmüller és Rapp, az Osztrák-Magyar Bank vezértikára, tegnapi este Párisból visszajöttek Bécsbe. A jóvátételi bizottság tárgyalásának eredményét az Osztrák-Magyar Bank szombaton tartandó közgyűlésén fogják letárgyalni.

Felelősségre!

Nem felejtettünk.

„Oszirózsás” forradalom. Milyen szép, milyen hangzatos, milyen kedves összetétele a szavaknak! „Oszirózsás” forradalom! És mégis! Mögötte mennyi gyász, vér, könny, átok. Zátonyok, borzalmak, pusztulás, vergődés, a nemzet kálvária járása, halálhörgése, a söpredék garázdálkodása, a kereszt bemocskolása, gúny, gyalázat, szégyen, ami csak egy nemzetet érhet, mind-mind nyomkonkövette e csillogó, szemnek, fülnek egyaránt kedves szavakat, az „oszirózsás”-nak csúfolt forradalmat.

A nemzet szemfödélének szánták, hát vigasztalásul ragyogó leplet gondoltak ki. És akik kigondolták, akik Károlyival az élükön a nemzetet kiszolgáltatták a gyilkosoknak és lehetővé tették, hogy itt ripők zsidó gyerkőcök uralkodjanak a józan, becsületes keresztény magyar nép felett és akik ördögi cinkossággal játszottak itt élettel, vérel, koronával, országgal, nemzettel, nemzeti kultúrával, vagyonnal és gözerővel tettek tönkre mindent, amit egy ezeréves nemzet munkája, szorgalma, kegyelete, szeretete létrehozott, ápolott és szerzett: azok kényelmes biztonságban üdülnek tovább.

Eltékozolta az „oszirózsás” forradalom a községek és az állam pénzt. Milliákat kidobott és vágott zsebre. Milliárdokkal növelte az államadósságot, az országot nemzetgazdaságilag tönkretette, úgy, hogy minden ország között mi vagyunk a legrongyosabbak, a legszegegyebbek.

Eifelejtették odafenn az „oszirózsás”-októl megkérdezni a szenvedő, a vérig alázótt, kipusztított nemzet nevében: honnan, kitől kapták a megbízatást, hogy oktalan, bünös politikájukkal majd-

hogyan sirba nem döntötték az országot.

Bizonyára sokan emlékeznek még, azokra a hatalmas gyűlésekre, amelyeken kitört belőlünk a keserűség és követeltük mindazok felelősségére vonását, akik részesei voltak kálvária-járásunknak. Meg is ígérték. Esküvel ígérték, hogy a felelősség a nemzet ítélőszéke előtt megtörténik és nem bújhat ki alóla senki, akinek az „*őszirózsás*” forradalomtól kezdve csak legkisebb része is volt az ország tönkretételében.

Azóta kormányok jöttek, kormányok mentek, az ígélet maradt. Igérni uras, megtartani parasztos-elvet követték oda-fenn. A kicsinyeket kihalászták, a niman-dokat, a senkiket, akik soha arra a polcra nem juthattak volna, ha az „*őszirózsás*”-nak csúfolt forradalom szélhámosai elő nem készíttik részükre a talajt. Büntetésüket megérdemelték és megérdemlik. Nem védjük őket. *A nemzet ellen büntetetlenül senki el nem követhet.* De nincs is joga senkinek, a nemzet ellen elkövetett vétkeket megbocsájtani. *Hazarulóknak nincs kegyelem!*

A milliárdokat meghaladó pusztítóso-kat azoknak kell nagyrészt kiizzadni, akik sem az „*őszirózsás*” sem az azt követő forradalmat nem kívánták, nem csinálták. A földművelő nép zsebére rendezték a nagyszíflú szélhámos passziót, érte felelniük is kell. Hiába húzódnak meg a hatalom árnyékában, a felelősség alól kibujni nem lehet.

Lehet húzni, lehet elodázni kormányválságokkal és egyéb előráncigált fontos, legtöbbször kevésbé fontos ügyekkel, melyek miatt odafenn nagy lármát ütnek, de végleg elodázni ezt nem lehet. *Előbb-utóbb oda kell állni a nemzet ítélő széke elé!*

Nem felejtünk! Vigyázzanak a konzulok, mert ha előbb nem, a választásoknál számonkérjük ígéreteiket!

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

Az állam megváltási joga.

Ha az állam bármely körülménynél fogva az eddig ismertett módon nem bírna annyi ingatlanot szerezni, amennyire az igények kielégítése céljából szüksége volna, akkor a kisajátítási jog alapján, amelyet a jelen törvény megváltási jognak nevezett el: szerzi meg a szükséges földterületet.

Háborus szerzemények.

A törvény — igen helyesen — első sorban a háboru alatt szerzett ingatlanokat sajátítja ki. Háborus ingatlannak veszi a törvény azt a mezőgazdasági ingatlan, amelyet tulajdonosai a háboru kezdete, vagyis 1914. évi július 29. napja óta adás-vétel, csere, ajándék, vagy árverés útján szereztek meg. Ugyanily elbirálás alá esik az a birtok is, amely valamely vállalat, részvénytársaság, vagy egyesület tulajdona; végül, amelynek tulajdonosát állam ellen irányuló büntetett, vagy vétéség miatt, avagy mint katonák szokás miatt jogerősen elítélték. Ennek az

intézkedésnek kizárólag az a célja, hogy a háborus nyereségekből származott birtokokat a törvény mennél jobban hozzáférhetőbbé tegesse a közséjaira. — Ez eddig nagyon helyes, mint fentebb is megírtuk. Ezért küzdöttünk szóval és írásban, hogy ezt elérhessük. Azonban és ennél az „*azonban*” szónál van a hiba, mert a törvény ez alól az intézkedés alól nagyon sok kivételt alkalmaz, amit viszont már nem mindenben helyeselhetünk, vagy legalább is nem minden pontjában tehetünk magunkévá. Lássuk tehát, mely háborus ingatlanok vétetnek ki a kisajátítás, vagy helyesen mondva a megváltás alól?

Kivételek.

Nem gyakorolható a megváltási jog akkor, ha az ingatlan a község (város) belterületén fekszik. Továbbá, ha a szerző fél a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségé (altruista bank), vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet, vagy ha a szerző fél, akie a birtok jelenleg, a két bank valamelyikétől vásárolta azt. Ugy szintén kivételnek azok a háborus szerzemények is, amelyeket olyan közeli rokonok vásároltak vissza, akik egyébként is örökösödési viszonyban vannak egymással.

100 kat. holdon aluli birtok.

Nem tartozik megváltás alá az olyan háborus birtok sem, amelynek tulajdonosa nem rendelkezik 100 kat. holdnál nagyobb birtokkal és feltéve, ha az illető, akie a birtok, földműves, gazdatiszt, okleveles, vagy hivatásos gazda, hadirokkant, közszolgálati alkalmazott, hivatásos katoná, az említett valamely személynek házasársa, özvegye, vagy árva, avagy általában hadiözvegy, vagy hadiárva. Azonban, ha a fentieknek, ha nem is egy helyen, hanem mondjuk több község határában együttvéve 100 kat. holdnál nagyobb ilyen birtokuk van, akkor az államnak jogában áll a fentiekől is a 100 kat. holdon felül levő mennyiséget megváltani.

A törpe- és kisbirtokok.

Nem váltható meg az olyan háboru alatt szerzett törpe-, vagy kisbirtok, amelynek tulajdonosa a törvény értelmében egyébként is hozzá lett volna juttatható. Ez az intézkedése a törvénynek azokat a mihaszna, gyáva zsidókat találja szíven, akik a háboru alatt, — ha már más spekulációval nem tudtak a bevonulás alól kibujni, — hát szereztek törpe-, vagy kisbirtokot és most már mint kisgazdák szereztek jogcímet arra, hogy a kocsi tengelyét alaposan megkenve, kibújhassanak a katonáskodás alól. Most azonban kirántják a lábuk alól a földet.

Akik nem spekulációra szereztek földet.

Nem terjeszti ki az állam megváltási jogát olyan háborus ingatlanra, amelyet gazdája nem nyereségre vásárolt, hanem tovább gazdálkodás céljából más olyan mezőgazdasági ingatlan helyébe szerzett meg, amely birtok a törvény alapján egyébként sem lett volna megváltható, vagy ha az illető olyan ingatlan vásárolt vissza, amely neki, vagy valamely közeli rokonának, egyenes leszármazottjának volt azelőtt tulajdona.

Erdőgazdaságok.

Nem váltható meg olyan mezőgazdasági ingatlan sem, amely az okszerű erdőgazdaság folytatásához, illetőleg az erdei üzem zavartalan fenntartásához nélkülözhetetlen, avagy amely az erdő határának célszerű kikerekítéséhez szükséges, továbbá, ha az ingatlan megszerzése olyan ingatlan eldarabolása során ment végbe, amelynek tervét a földművelésügyi miniszter, vagy

annak megbízásából valamely hatósági szerv a jelen törvény életbelépését megelőzőleg már jóváhagyta.

A törvény kijátszása.

Figyelemmel van azonban a törvény az agyafurt eszű emberekre is, akik igyekeznek a törvényt mindenféle lehetetlen eszközökkel kijátszani. A törvény tehát kiterjeszti a megváltási jogot az esetre is, ha a háborus ingatlan tulajdonosa az Országos Földbirtokrendező Biróság megállapítása szerint nyilvánvalóan olyan rendelkezési jogot biztosított valakinek, amely egyenlő a tulajdon birtok használatával és ezt azért teszi, hogy az ingatlanok az állam részére való megszerzését megakadályozza. Minthogy ez nem más, mint a törvény kijátszása, azért úgy tekintette a törvényhozás az ilyen esetet, mintha az ingatlan tulajdonjogilag átruházott volna.

— Folytatása a jövő számunkban. —

A menekültek.

„Ezreket fogsz látni, ezreket fogsz hallhatni, kik ajkaikon hordozzák e nevet” . . . Ez a szó ma kifosztottságot, nincstelenséget, nélkülözést, szükséglet és nyomort jelent és nem ritkán a megkínzóztatások, golgotajárások egész kálváriáját. Szánalommal telik el a lélkünk e szerencsétlen testvéreink iránt és becsületes magyar szívünk azt diktálja, hogy tegyünk meg minden tőlünk telhetőt az érdekükben, osszuk meg velük mindent, még ha magunk nélkülözünk is. Hisz ezek a legtöbb esetben elvesztettek mindent, ami hozzájuk közel állott és számukra kedves és becses volt, ami létfeltételük, életük vala: otthonukat, vagyonukat, existenciájukat; hazátlanok lettek a saját hazájukban, elhagyott árvák saját nemzetük körében. Kell tehát, hogy minden erőnkkel, erkölcsi és anyagi tehetségünkkel összefogjunk érdekükben . . . De . . . — és itt szeretném e szavakat mélyen aláhuzni — csak úgy, ha megérdemlik, ha valóban rászólnak ama megbecsülést jelentő névre és nem használják azt fel cégéről felebarátjaik, véreik megtévesztésére és a jóindulatra, támogatásra valóban rászoruló testvéreik rovására.

Sajnos, mint a háboru kezdete óta, nagyon sok mindennel — sebestülés, bénaság, rokkantság — úgy ma a „menekült” névvel is nagyon sokan visszaélnék és csak arra használják, hogy ez által embertársaik jóhiszeműségét kiaknázza maguknak mások felett bizonyos előnyöket szerezzenek és igen sok esetben, mintegy előjogokat vindikáljanak.

Bocsássanak meg nekem azok a szeretettel látott honfitársaim, akiket ez nem illet, akik talán testi épségük, életük megmentése céljából kellett hogy meneküljenek, vagy egyenesen kiutasítottak a megszálló hatalmasságoktól, de sajnálattal kell leszögezmem a — sok-sok mindennél hangosabban beszéled adat alapján — hogy egy tekintélyes százaléka a „menekülteknek” nem volt feltétlenül kényszerítve szűkebb hazája, otthona, foglalkozási, alkalmazási helye elhagyására.

Azt a naiv argumentumot: „mert nem tettem le a hűség fogalmát, menekültnöm kellett” ma már nagyon sokan — velem együtt — nem fogadják el feltétlenül döntő érvnek. Azt az ideig-óráig tartó fogalmat le lehetett, sőt le kellett volna tenni, de nem azért, hogy az illetők azt be is tartásák. Hisz tettünk mi Károly császárnak, a Károlyi kormány nemzeti tanácsának és tettek nagyon sokan a tanács-kormányának fogalmát és most ezeket a kényszerítő körülmények folytán be nem tart-

hatták vagy, mert e reája éppen kényszerített fogadalom hatálya más körülmények között megszűnt... Ezért bizony ez ideig senkinek még csak a hajszála sem görbült meg.

Bizton állíthatom, hogy ez a magyar tisztviselő, iparos, munkás — ki éppen nem volt menekülésre kényszerítve —, ha leteszi akár a csehnek, románoknak vagy szerbeknek a hűségi fogadalmat, továbbra is megmarad nem csak nyelvében, érzésében még ivadékaiban is magyarnak, de megmaradt ott a megszállt területen a magyarság bázisának, az ott maradt egyszerű tanulatlan nép vezetőjének — mert az alsóbb néposztály különösen a földmives nem menekült, — az irredentizmus egy-egy megbízható oszlopának. Mig így, csak mert nem akart „fogadalmat” tenni, a saját testvéreit tette részben szegényebbé, részben a magyarság térfoglalását a megszállt területeken kisebbé, szűkebbé. Mert hisz helyét a megszállók saját embereikkel töltötték be és esetleges ott maradt vagyonát a saját véreik közt osztották szét.

Sok-sok példát tudnék az általam összegyűjtött adatokból felsorolni, hogy minő üdvös működést fejtenek ki azok, kik a megszállás dacára és éppen, mert fogadalmat nem tettek, állásuk elhagyva, inkább az idegen járom alatt nélkülöznek és más megélhetést keresve tartják fenn magukat, de megmaradtak környezetükben, megmaradtak a magyar érzés, a magyar állami eszme, mindenkor és minden körülmények között megbízható harcos katonáinak.

Majd más esetek, midőn egyesek mint vörös katonák jöttek körünkbe, vagy éppen a kommunizmus alatti, vagy még messzebb menve — a háború alatti otthoni magatartásukból kifolyólag kellett „menekültté” lenniük és ma ezen a címen boldogulnak, sőt állásokat töltenek be.

Hát kérem szeretettel, ezek azok, akik a menekült névvel tulajdonképpen visszaélnék és ép visszaélésük által élvezik társadalmunk vendégzeretét és teszik egyben a valóban arra rászoruló testvéreik helyzetét, ellátását, felkarolását és segítését nehezebbé, elhelyezkedését, megélhetését lehetetlenné. Az ilyen álmenekülttől hallunk azután ilyen kijelentéseket: „ha tudtam volna, hogy itt így megy sorom, inkább maradtam volna a csehek között, ott jobb dolgom volt, sőt vissza is megyek”. Hát kérjük szeretettel, menjen, de még má! Menjen, míg meg nem bánja elhatározását, mert minden napért kár, mit itt közöltünk elölt; minden falat kenyérért, melyet — talán egy arra érdemestől elvonva — elfogyaszt.

Végezetül még az igazi és nem „konjunkturás” menekült magyar honfitársaim elnézését kérem azért, hogy ezt a kellemetlen dolgot itt a sajtó fehér hasábjain tettem szóvá, de tettem ezt azzal a céllal, hogy elsősorban az ő érdeküknek szolgáljak, tettem másrészt azért, mert nekik is érdekük a kérdés tisztázása és hogyha másképp nem megy, hát fogjanak össze társadalmi úton és tegyék szigorú kritika tárgyává, hogy ki érdemes az ő becsületes jelzőjük használatára és ki nem... És annak, aki erre nem méltó, aki ennek nem jogos hordozója, kössenek minél előbb utilatut a talpára, hogy ne terhelje továbbra is amúgy is nyomorgó társadalmunkat. D.

**A Rákóczi-utca 11. sz.
h á z
szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt *Selinkó Manó*
Rákóczi-utca 6. szám alatt.

LEGÚJABB.

Nem kell az amerikai szén.

Bécs, dec. 16.

Amerikai lapok híradása szerint a francia szénkereskedő cégek több mint százmillió dollár összegű szénmegrendelésüket visszavonták, amire a nagy áruhanás kényszerítette őket.

Nem kap pénzt a volt német császár.

Bécs, dec. 16.

Londonban azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy nem lenne-e helyénvaló, hogy a szövetségesek tiltakozzanak az ellen, hogy a német kormány a volt császárnak nagyobb pénzüsségeket utalhasson ki.

Letartóztatták a cseh kommunista vezéreket.

Prágában ki akarták kiáltani a tanácsköztársaságot.

Prága, dec. 16.

A csehországi sztrájk lényegesen csökkent. Prágában és más vidéki városokban már csak a munkásság tulzó része sztrájkol. A kommunisták tizenkét vezérért letartóztatták.

Bécs, dec. 16.

Egész Csehországban katonai diktatura van, melyet még az egyes helyeken kihirdetett statárium is szigorít. Ezeket az intézkedéseket a cseh hatóságok azzal indokolják, hogy több helyen a tanácsköztársaság kikiáltására irányuló mozgalom volt észlelhető.

Bécs, dec. 16.

A helyzet a Tótföldön nem valami kedvező. Pozsonyban, Kassán terjed a sztrájk. A közüzemeket is csak katonai asszisztencia mellett tudják üzemben tartani. Ruttkán vasutassztrájk tört ki, melyben a vasutasok 20 százaléka résztvesz.

Prága, dec. 16.

Brünnben nagyobb tüntetés volt, melynek során a tüntetők összeütközésbe kerültek a katonasággal. A katonaság a fegyverét használta; a küzdelem után 5 halott és 18 súlyos sebesült maradt a színhelyen.

A Szladik János-utca 6. számú új ház

nagy kerttel, főleg gazdálkodási célokra igen alkalmas,
szabadkézből eladó.

Értesítés nyerhető *Selinkó Manónál*, Rákóczi-utca 6. szám alatt.

Mindenféle lőtt vadért

a legmagasabb árat
a Magyar Vadkiviteli Vállalat Rt.

Budapest, Hűtőház — fizetli.

Mielőtt tehát vadját eladja, ajánlatért tessék a vállalat dunántúli képviselőjéhez: **Rózsa Sándor** úrhoz, **Pápa, Cívőrs-utca 6.** fordulni. —

A vadászathoz szükséges *töltényeket* gyári árbán beszerezük.

☐ Telefon:
József 18-01.

Sürgőnyicim: **Rózsa Sándor, Pápa.**

'HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

Igen tisztelt olvasóink figyelmét már most felhívjuk lapunk karácsonyi számára, mely a mai viszonyok között a lehető legnagyobb terjedelemben és gazdag tartalommal fog az ünnepek előtti napon megjelenni. Karácsony hetében lapunk csak egyszer jelenik meg.

— Polgármesterünk Budapesten.

Tenzlinger József dr. polgármester budapesti útja alkalmával eljárt a munkágyi és népjóléti miniszteriumban, hogy a város szegény gyermekei az amerikai misszió által kiosztásra kerülő ruhából és cipőből részesüljenek.

— A Move hangversenye elmarad.

A Move pápai főosztályának folyó hó 18-ára tervezett nagy művészetiye közbejött akadályok miatt — bizonytalan időre — elmarad.

— Új doktor juris. Mint értesülünk,

Sulyok Dezső, keresztény jogász ifjúságunk nagyképzetségű és szimpatikus tagja, a napokban kitűnő eredménnyel tette le az utolsó szigoritát és a budapesti Tudomány Egyetemen doktorrá avatott. A nagyraihivatott új dokornak őszinte szívből gratulálunk és sok sikert kívánunk kitűnő célja: az ügyvédi pályához.

— Véreink érkezése Szibériából.

A „Mainam” hadifoglyaszállító hajó Triesztbe érkezését december 15-ére jelezték. A „Mainam” 1552 hadifoglyot hoz haza Szibériából.

— A város a szegény gyermekekért.

A városi tanács elhatározta, hogy a közéleti hivatal terhére a szegény és a segélyre tényleg rászoruló és arra érdemes gyermekek részére ingyen cipőt és ruhaneműt fog kiosztani.

— Január elsején kezdődik a népszámlálás.

Tudvalevő, hogy az 1920. évi XXXIII. törvénycikk Csonka-Magyarország népességi és közigazgatási viszonyainak megállapítása céljából országos népszámlálást rendelt el. A népszámlálás időpontját illetőleg a régi szokásokhoz híven úgy határoztak, hogy az összeírás a december 31-ről január 1-re virradó állapotokat tüntesse fel, az anyag összegyűjtése pedig január 10-ig befejezést nyerjen. Tekintettel az úgy nagy jelentőségére, városunk vezetősége mindent elkövet, hogy a népszámlálás a legnagyobb pontosággal legyen végrehajtva. Mint illetékes helyről értesülünk, már eddig is sokan jelentkeztek népszámlálási munkálatok elvégzésére, a jelentkezők közül válogatják ki a megfelelő számláló biztosokat, körülbelül negyvenet. A népszámlálási munkálatok mintegy 10—12 napig tartanak s a számláló biztosok 6—700 koronát kereshetnek fontos és fáradságos munkájukkal.

— A Kath. Leánykör tagjaihoz.

A Kath. Leánykör elnöksége ez úton is értesíti a kör tagokat, hogy a karácsonyi közös szent áldozás 19-én, vasárnap fél 10 órakor lesz a bencés templomban, amelyen a tagok lehetőleg teljes számban jelenjenek meg. Gyűlékezés 9 órakor a bencés főgimnázium disztermében! Ugyancsak vasárnap délután 3 órakor lesz a zártkörű karácsonyi-ünnepély a bencés főgimn. zenetermében. Az erre szánt adományok Szenté Elza, Horváth Teres és Botka Licus lakásán adandók át szombat délig, szombaton délután 2 órától 6 óráig pedig a bencés főgimn. zenetermében.

— **Felhívás az erdélyiekhez.** Azok a Csonka-Magyarországon tartózkodó erdélyiek (férfiak és nők), akik Erdély majdan bekövetkező újjászervezését a liberális, közjogi szövegmóltól mentes, magyar és keresztény alapon óhajják elérni, felkéretnek, hogy címüket levelezőlapon a „Nemzeti Újság” szerkesztőségével, Budapest, Szentkirály-utca 28., közölni sziveskedjenek.

— **Kincstári holmikát találtak.** Dacára az arra illetékes hatóságok felhívásának, nagyon sokan a közönség köréből mégsem szolgáltatták be a jogtalanul elrejtett, vagy visszatartott kincstári holmikát. Az utóbbi időben több egyén lakásán házkutatást fogantatosítottak, melynek eredményeképp több kincstári eredetű ruhát, cipőt stb. koboztak el. Az elrejtők ellen az eljárást megindították.

— **Menetidj kedvezmény a tanulóknak.** A kereskedelemügyi miniszter a tanulók havi bérletjegyeinek érvényességi határát nyolcvan kilométerről százhusz kilométerre terjesztette ki. A bérletjegy ára a II. osztályon 81—100 kilométeren 50, 101—120 kilométeren 60, a III. osztályon 35, illetve 42 korona. Az olyan tanulók szülei és fenntartói, akik nem laknak az intézet székhelyén, az illető községből az intézetig a személyvonatok II. vagy III. osztályán, havonta kétszer, a jelenlegi díjszabás szerint és a megfelelő alacsonyabb kocsiosztályú féljeggyel utazhatnak. A tanulók igazolványát a tanintézetek igazolása és az illetőségi hely községi előjárósága által kiállított vagyontalansági bizonyítvány alapján adják ki. Hogy a tanulók a kedvezményt már a karácsonyi szünet alatt is igénybe vehessék, a Máv. igazgatósága most nem kívánja a vagyontalanság igazolását. A karácsonyi ünnepekre szóló igazolvány nem arcképes. Elnyeréséhez elégséges, ha a tanulók olyan kérvényt nyújtanak be a Máv. igazgatóságához, melynek záradékában az illető tanintézet vezetője igazolja az iskola kötelekbe való tartozást.

— **Szemző Gyula kártyabotránnya.** Hasábkot irnak a fővárosi lapok arról a kártyabotránnyról, melynek hőse Szemző Gyula, Bács-Bodrog vármegye volt főispánja. A tudósítások szerint Szemző állandóan nagy összegekben kártyázott, legutóbbi kártyapartijánál azonban, amikor több milliót nyert, a veszteséggel feljelentette a bécsi rendőrségen, — ahol Szemző állandóan tartózkodik — s a felfeltűnt család gyujaja alapján letartóztaták. Megállapították Szemzőről azt is, hogy az utóbbi időben rengeteg gyógyszerrel csempészett Jugoszláviába. Két hónappal ezelőtt százhatvan millió korona értékű dollárt csempésztett ki Magyarországból Bécsbe úgy, hogy az egész uton cigánybandával muzsikáltatott magának. A pénz a nagybőgőben volt elrejtve.

— **A marhavész megállítására,** amely már Szabvármegyében pusztít, a földmivélsügyi miniszter a demarkációs vonalon túlról állatok, állati nyerstermények és résztterjesztő tárgyak behozatala tárgyában f. hó 15-én rendeletet adott ki. Szarvasmarhát, juhot, kecskét és sertést a megszállott területről áthozni tilos. Ló, szamár és ősszver állatorvosi ellenőrzés mellett áthozható. A határforgalom ellenőrzése céljából a rendelet védelmi zónát állapít meg és a vámkirendeltségek mellé az ellenőrzés gyakorlására állatorvosokat rendel ki. Gyapjút, lószőrt, sörét, fagyut, bőrt és bőr-hulladékat és tollneműt csakis a földmivélsügyi miniszterium külön engedélyével szabad behozni. Külön földmivélsügyi miniszteri engedély kell a megszállt területekről Magyarországon keresztül történő állat szállításhoz is.

— **Ki akar házhelyet?** A városi aljegyzői hivatal felhívja mindazokat, akik házhelyre vagy kishaszonbérletre igényt tartanak, hogy ebből szándékukat folyó hó 18-ig annál is inkább bejelentésük a városi aljegyzői irodában, mert a később jelentkező igénylőket a hatóság kénytelen lesz elutasítani.

— **Megállapították a szegényakcióban részesülők névjegyzékét.** Egyik számunkban már megemlékeztünk arról a segélyakcióról, mely a város szegényei részére a megélhetést könnyebbé akarja tenni, s az inségben szenvedőkön a lehetőséghez képest segíteni kíván. Mint értesültünk, a jótékony egyletek közös bizottsága, a polgármesterrel egyetértve, a legnagyobb körültekintéssel megállapította azok névjegyzékét, akik a segélyakcióban részesülhetnek.

— **A borbélyüzletek karácsony másnapján délig nyitva lesznek.**

— **Találtatott** Szigeti János névre kiállított szül. anyakönyvi kivonat és egyéb irat, továbbá egy Bocska-sapka és evőeszköz. Tulajdonosaik jelentkezzenek a rendőrségen.

— **Hivatalos hírdelmények.** Pápa r. t. város adóhivatala a pénzügymin. 79200—1920. számú rendelete alapján felhívja az adózó községeket, hogy a földbirtokok vagy bármiféle jogok haszonbérletre iránt 1920. évi okt. hó 1. előtt kötött minden olyan szerződést, amely 1920. okt. 1-én még hatályban volt, akár készült a szerződésről okirat, akár nem, még akkor is, ha a szerződés illetékkiszabás végett már be volna mutatva, a szerződő felek legkésőbb 1920. december 31-ig törvényes következmények terhe mellett Pápa r. t. város adóügyi osztályánál bejelenteni tartoznak. Kivételnek ezen bejelentés alól azok, akiknek irásba nem foglalt haszonbérleti szerződések évi egyezer koronánál, illetve részes haszonbérleteknél a bérelt terület 5 (azaz öt) kat. holdnál nem nagyobb. Pápan, 1920. dec. 15. *Városi adóhivatal.*

Pápa r. t. város adóhivatala értesíti az adózó községeket, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1920. évi adóki-veletési lajstroma a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. Ezen lajstrom f. hó 13—21-ig Pápa r. t. város adóhivatalánál közszemlére kitétetik s ez a hivatalos órák alatt mindenki által betekinthező. Az esetleges felebbesések a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve e hivatalnál is beadhatók. Pápan, 1920. dec. 9. *Városi adóhivatal.*

Pápa r. t. város adóhivatala értesíti az adózó községeket, hogy Pápa r. t. város 1919. évi nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adójának kivételési lajstroma a veszprémi pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. Ezen lajstrom Pápa r. t. város adóhivatalánál e hó 15-től 23-ig közszemlére kitétetik és az e hivatalnál mindenki által betekinthező. Az esetleges felebbesések a pénzügyigazgatósághoz címezve e hivatalnál is beadhatók. Pápan, 1920. dec. 15. *Városi adóhivatal.*

— **Megdrágul a gyufa.** Akármerre nézünk, bármilyen szükségleti cikket vásárolunk, mindentől az árak rohamos emelkedését tapasztaljuk. A gyufagyárosok sem akarnak elmaradni a többi üzletársajktól és hivatkozva a gyufaelállítás nehézségeire, ők is a gyufa árának felemelését kérték az Árvisgáló Bizottságtól. A belföldi svéd gyufa darabonkénti ára a fogyasztó részére 1 korona 30 fillér eszentül. A gyufa árának emelését a külföldről behozott nyersanyag drágaágával indokolják. Csonka Magyarországon jelenleg nyolc gyufagyár dolgozik, amelynek készletei Budapestre kerülnek és onnét osztják szétjel.

— **A románok garázdálkodásai.** Miskolci híradás szerint, egy olasz tábornok vezetésével az antant jóvátételi bizottság megállapította a cseh-oláh megszállás okozta károkat. A becslés szerint a miskolci máv. üzletvezetőség kára meghaladja a félmilliárd koronát. Az oláh megszállás után felvett leltár 120 mózdony és 700 vasuti kocsi hiányát állapította meg. A leltárban az 1912-ben beállított árak 25-szörösét számították fel. Óriási pusztítást vittek véghez a megszállók a vasuti sinekben és állomási berendezésekben is. Az oláhok ilyen anyagokban több, mint 15 millió, a csehek pedig 3 millió kárt okoztak.

— **Csak szállítási igazolvánnyal lehet lisztet szállítani.** A közlelmzési miniszterium a magyarányu lisztüzérkedések megakadályozása céljából elhatározta, hogy a legcsekélyebb mennyiségű liszt szállítását, még tíz kilogrammon alul is szállítási igazolványhoz köti. Aki szállítási igazolvány nélkül lisztet szállít, az kihágást követ el és lisztjét elko-bozzák.

— **Megszigorítják a határzárlatot.** A közlelmzési miniszteriumnak — hogy az ország nyugati határán rendkívül nagy mértékben kifejlődött élelmiszercsempésztést megakadályozza, különösen azon helyiségekben, ahol a csempésztés rendszeresen folyik — kirendeltségei számát megszorítják. Ezekben a falukban határszéli rendőri kirendeltségeket is állítanak fel.

— **Figgelmeztetés.** A kommün idejében összeharcsolt különféle kisebb háztartási eszközök és fegyverek vannak a pápai rendőrkapitányságnál őrizetben leltárba véve. Igazolttulajdonosok az egyes pontosan leírt, esetleg jellel ellátott tárgyait legkésőbb 1920. évi december hó 22-ig délelőtt 9.—12 óra közötti időben átvételi elismervény ellenében átvehetik. Jelentkezés a kastély földszint 9. sz. szobában, Nagy Jenő segédtisztél.

— **A kolozsvári oláh egyetem statisztikája.** Most fejeződött be a beiratkozás a kolozsvári oláh egyetemen. 1316 joghallgató iratkozott be, erre a pályára tódulnak most az oláh fiatalemberek. Ebből 140 zsidó, 68 magyar, a többi oláh. A beiratkozott 5651 hallgató közül mindössze csak 150 a magyar.

Szerkesztői üzenetek.

Papp János, Oroszi. Levelét megkaptuk. Szeretettel köszöntjük az új jelentkezőket. Legszebb válasz, amit adhatnak a megkeresztelt zsidóknak. Tömör sorokban várni a támadásokat, mert ez még nem az utolsó. Legyenek résen, kedves János bácsi! — *Albert Ferenc, Szentjakabfa.* A 14 előfizetőről szóló postautalványt megkaptuk. Köszönjük. A Szövetséget is igyekezzenek minél jobban kiéplteni. Szívből üdvözlőjük mindnyájukat. — *Mike Antal, Kísszóllás.* Az előfizetési díjat megkaptuk. Köszönjük. Azért, ha Pápara jön, el ne kerüljön bennünket. — *„Figyelő”, Pápa.* Önnek is azt üzenem, amit kebelbarátjának és pártfogoltjának üzentem: „Gyáva firkonc!” az, aki nevét nem meri kiírni, amikor jámad. Lesipuskásokkal nem állok szóba.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1920. Főiskolai könyvnyomda.

Mindenes szakácsnő
szerény háztartás vezetésére
plebániára kerestetik.
Cim a kiadóhivatalban.

**Pápa közelében 50 kat. hold
szántóföld
eladó.**

Cim a kiadóhivatalban.